

PGS-TS. PHẠM VĂN ĐĂNG (CHỦ BIÊN)
TS. NGUYỄN VĂN TẠO - CN. TOÁN THỊ NGOAN

ĐỂ TRỞ THÀNH KẾ TOÁN TRƯỞNG ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH SỰ NGHIỆP

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI

PGS-TS. PHẠM VĂN ĐĂNG - CHỦ BIÊN
TS. NGUYỄN VĂN TẠO - CN. TOÁN THỊ NGOAN

ĐỂ TRỞ THÀNH KẾ TOÁN TRƯỞNG ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH SỰ NGHIỆP

(SÁCH CHUYÊN KHẢO)

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG - XÃ HỘI
HÀ NỘI - 2007

Lời giới thiệu

Kế toán trưởng có vai trò cực kỳ quan trọng trong cơ cấu tổ chức của cơ quan nhà nước, đơn vị sự nghiệp, lực lượng vũ trang, tổ chức chính trị, xã hội, nghề nghiệp có sử dụng hoặc không sử dụng kinh phí ngân sách nhà nước... Người làm Kế toán trưởng ngoài việc phải giỏi về nghiệp vụ kế toán còn phải am hiểu các vấn đề về pháp luật quản lý kinh tế, tài chính trong đơn vị.

Theo quy định của Luật Kế toán đã được Quốc Hội thông qua ngày 17/6/2003, có hiệu lực thi hành từ ngày 01/01/2004 và Nghị định số 128/2004/NĐ-CP ngày 31/5/2004 của Chính phủ thì tất cả các đơn vị kế toán nhà nước đều phải có Kế toán trưởng hoặc phụ trách kế toán. Các văn bản pháp luật trên đã quy định rất rõ trách nhiệm, quyền hạn, tiêu chuẩn, điều kiện của Kế toán trưởng. Người muốn được bổ nhiệm Kế toán trưởng phải có "**Chứng chỉ bồi dưỡng Kế toán trưởng**". Vì vậy, ngày 26 tháng 4 năm 2004, Bộ trưởng Bộ Tài chính đã ký **Quyết định số 43/2004/QĐ-BTC** ban hành "**Quy chế về tổ chức bồi dưỡng và cấp chứng chỉ Kế toán trưởng**" và được áp dụng thống nhất trong cả nước.

Ngày 30/03/2006 Bộ Tài chính cũng đã ban hành Chế độ kế toán Hành chính sự nghiệp theo **Quyết định số 19/2006/QĐ-BTC** thay thế Quyết định số 999-TC/QĐ/CĐKT áp dụng cho các đơn vị hành chính sự nghiệp trong cả nước từ năm tài chính 2006.

Để đáp ứng yêu cầu của việc đào tạo và bồi dưỡng để trở thành Kế toán trưởng theo quy định của pháp luật đồng thời đáp ứng yêu cầu quản lý kinh tế, tài chính trong đơn vị Hành chính sự nghiệp theo quy định của chế độ kế toán mới ban hành, Nhà Xuất bản Lao động - Xã hội xin trân trọng giới thiệu cuốn sách "**Để trở thành Kế toán trưởng đơn vị Hành chính sự nghiệp**" do tập thể tác giả tham gia biên soạn:

- PGS-TS. Phạm Văn Đăng - Vụ chế độ kế toán và kiểm toán - Bộ Tài chính, Chủ biên và trực tiếp biên soạn Chương I và Mục I, II, III, IV, V, IX, X Chương II.

- TS. Nguyễn Văn Tạo - Vụ chế độ kế toán và kiểm toán - Bộ Tài chính biên soạn Chương III

- CN. Toán Thị Ngoan - Vụ chế độ kế toán và kiểm toán - Bộ Tài chính biên soạn Mục VI, VII, VIII Chương II

Nội dung cuốn sách gồm có 3 chương:

Chương I - Kế toán trưởng và việc bồi dưỡng, cấp chứng chỉ bồi dưỡng Kế toán trưởng đơn vị Hành chính sự nghiệp

Chương II - Những nội dung kiến thức chủ yếu bồi dưỡng trở thành Kế toán trưởng đơn vị Hành chính sự nghiệp

Chương III - Đề thi và đáp án dành cho Kế toán trưởng đơn vị Hành chính sự nghiệp.

Phụ lục - Các văn bản mới về tài chính, kế toán đối với cơ quan nhà nước và đơn vị sự nghiệp

Cuốn sách là tài liệu hữu ích cho tất cả những người đang làm Kế toán trưởng, trưởng phòng kế toán, phụ trách kế toán hoặc đang có nguyện vọng trở thành Kế toán trưởng và cả cán bộ kế toán ở tất cả các đơn vị HCSN, sinh viên và tất cả những người quan tâm đến công tác tài chính - kế toán đơn vị HCSN.

Trong quá trình biên soạn và hệ thống khó tránh khỏi những thiếu sót, rất mong nhận được và chân thành cảm ơn ý kiến đóng góp của bạn đọc.

NHÀ XUẤT BẢN

MỤC LỤC

Trang

Lời giới thiệu	
Mục lục	
CHƯƠNG I KẾ TOÁN TRƯỞNG VÀ VIỆC BỒI DƯỠNG, CẤP CHỨNG CHỈ BỒI DƯỠNG KẾ TOÁN TRƯỞNG ĐƠN VỊ HC-SN	9
I. ĐƠN VỊ KẾ TOÁN VÀ TỔ CHỨC BỘ MÁY KẾ TOÁN ĐƠN VỊ HC-SN	11
1. Khái niệm đơn vị HC-SN và đơn vị kế toán HC- SN	11
2. Phân loại đơn vị HC-SN	11
3. Tổ chức bộ máy kế toán đơn vị HC-SN	12
II. KẾ TOÁN TRƯỞNG ĐƠN VỊ HC-SN	13
1. Bổ nhiệm Kế toán trưởng	13
2. Vai trò của Kế toán trưởng	13
3. Trách nhiệm và quyền của Kế toán trưởng	13
4. Tiêu chuẩn và điều kiện của Kế toán trưởng	14
5. Bố trí, bãi miễn Kế toán trưởng	15
6. Thủ tục bổ nhiệm Kế toán trưởng	15
7. Phụ cấp chức vụ Kế toán trưởng	15
8. Thuê làm Kế toán trưởng	16
III. BỒI DƯỠNG VÀ CẤP CHỨNG CHỈ BỒI DƯỠNG KẾ TOÁN TRƯỞNG	16
1. Đối tượng bồi dưỡng Kế toán trưởng	16
2. Tiêu chuẩn đối với người tham gia bồi dưỡng Kế toán trưởng	16
3. Hình thức tổ chức khoá bồi dưỡng Kế toán trưởng	16
4. Các đơn vị được quyền tổ chức khoá bồi dưỡng Kế toán trưởng	17
5. Quy chế kiểm tra và đánh giá khoá bồi dưỡng Kế toán trưởng	17
6. Cấp chứng chỉ và giá trị sử dụng và mẫu chứng chỉ "Bồi dưỡng Kế toán trưởng"	17
CHƯƠNG II NHỮNG NỘI DUNG KIẾN THỨC CHỦ YẾU BỒI DƯỠNG TRỞ THÀNH KẾ TOÁN TRƯỞNG ĐƠN VỊ HC-SN .	19
I. PHÁP LUẬT VỀ KINH TẾ	21
1. Nội dung cơ bản của Luật NSNN	21
2. Nội dung cơ bản của Luật Hải quan	24
3. Nội dung cơ bản của Luật Thuế GTGT	26
4. Nội dung cơ bản của Luật thuế TNDN	31
5. Nội dung cơ bản pháp luật về thuế thu nhập với người có thu nhập cao	33

6. Nội dung cơ bản Pháp lệnh phí và lệ phí	36
7. Nội dung cơ bản của pháp luật về hợp đồng	
II. LẬP, QUẢN LÝ, THỰC HIỆN DỰ TOÁN VÀ QUYẾT TOÁN NSNN Ở ĐƠN VỊ HC-SN CÓ SỬ DỤNG KINH PHÍ NSNN	38
1. Lập dự toán ở đơn vị HC-SN có sử dụng NSNN	42
2. Quản lý và thực hiện dự toán NSNN tại đơn vị HC-SN có sử dụng kinh phí NSNN	43
3. Quyết toán NSNN ở đơn vị HC-SN có sử dụng kinh phí NSNN	44
III. MỞ, SỬ DỤNG TÀI KHOẢN CỦA ĐƠN VỊ HC-SN VÀ KIỂM SOÁT CHI NSNN	46
1. Mở, sử dụng và quản lý tài khoản của đơn vị HC-SN tại KBNN	46
2. Kiểm soát chi NSNN của hệ thống KBNN	49
IV. QUẢN LÝ TÀI CHÍNH ĐƠN VỊ HC-SN	57
1. Nội dung thu - chi, quản lý tài sản, quỹ lương đơn vị HC-SN	57
2. Nội dung quản lý tài chính cơ quan nhà nước	62
3. Nội dung quản lý tài chính đơn vị sự nghiệp công lập	66
V. PHÁP LUẬT VỀ KẾ TOÁN, TỔ CHỨC CÔNG TÁC KẾ TOÁN ĐƠN VỊ HC-SN	73
A. Pháp luật về kế toán	73
B. Tổ chức công tác kế toán đơn vị HC-SN	79
VI. MỘT SỐ NGHIỆP VỤ KẾ TOÁN CHỦ YẾU ĐƠN VỊ HC-SN	93
1. Kế toán vốn bằng tiền	93
2. Kế toán nguyên liệu, vật liệu, công cụ, dụng cụ, sản phẩm, hàng hóa	96
3. Kế toán tài sản cố định	99
4. Kế toán các khoản đầu tư tài chính	105
5. Kế toán các khoản nợ phải thu, nợ phải trả và thanh toán nội bộ	111
6. Kế toán nguồn kinh phí, quỹ	123
7. Kế toán các khoản thu, chi và phân phối chênh lệch thu, chi	132
8. Kế toán một số nghiệp vụ đặc thù đơn vị HC-SN	136
VII. NGHIỆP VỤ KẾ TOÁN CHỦ YẾU NSNN VÀ HOẠT ĐỘNG NGHIỆP VỤ KBNN	145
1. Kế toán tiền mặt	145
2. Kế toán tiền gửi ngân hàng	146
3. Kế toán thu NSNN	146
4. Kế toán chi NSNN	149
5. Kế toán ghi thu - ghi chi	155
6. Kế toán cân đối thu, chi NSNN	156

VIII. BÁO CÁO TÀI CHÍNH ĐƠN VỊ HC-SN	159
1. Phân biệt báo cáo tài chính và báo cáo quyết toán ngân sách	159
2. Kỳ hạn lập báo cáo tài chính	159
3. Thời hạn nộp báo cáo tài chính, báo cáo quyết toán ngân sách	159
4. Danh mục báo cáo tài chính	160
5. Nội dung và phương pháp lập báo cáo tài chính	162
IX. PHÂN TÍCH BÁO CÁO TÀI CHÍNH ĐƠN VỊ HC-SN	169
1. Các phương pháp phân tích báo cáo tài chính	169
2. Quy trình tổ chức phân tích	172
3. Nội dung phân tích báo cáo tài chính đơn vị HC - SN	173
4. Phân tích báo cáo tài chính đơn vị sự nghiệp công lập	178
X. KIỂM TOÁN BÁO CÁO TÀI CHÍNH ĐƠN VỊ HC-SN	186
1. Phân loại kiểm toán	186
2. Nội dung kiểm toán báo cáo tài chính đơn vị HC-SN	188
CHƯƠNG III ĐỀ THI VÀ ĐÁP ÁN DÀNH CHO KẾ TOÁN TRƯỞNG ĐƠN VỊ HÀNH CHÍNH SỰ NGHIỆP	197
I. ĐỀ THI KẾ TOÁN HÀNH CHÍNH SỰ NGHIỆP	199
II. ĐÁP ÁN ĐỀ THI KẾ TOÁN HÀNH CHÍNH SỰ NGHIỆP	218
PHỤ LỤC CÁC VĂN BẢN MỚI VỀ TÀI CHÍNH, KẾ TOÁN ĐỐI VỚI CƠ QUAN NHÀ NƯỚC VÀ ĐƠN VỊ SỰ NGHIỆP	251
1 Luật số 03/2003/QH11 ngày 17 tháng 6 năm 2003 của Quốc hội Nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam về Kế toán	253
2 Nghị định số 128/2004/NĐ-CP ngày 31 tháng 05 năm 2004 của Chính phủ quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Kế toán áp dụng trong lĩnh vực kế toán nhà nước	275
3 Quyết định số 43/2004/QĐ-BTC ngày 26 tháng 4 năm 2004 của Bộ trưởng Bộ Tài chính về việc ban hành "Quy chế về tổ chức bồi dưỡng và cấp Chứng chỉ Kế toán trưởng"	293
4 Thông tư liên tịch số 50/2005/TTLT-BTC-BNV ngày 15 tháng 06 năm 2005 của liên tịch Bộ Tài chính - Bộ Nội vụ hướng dẫn tiêu chuẩn, điều kiện, thủ tục bổ nhiệm, bãi miễn, thay thế và xếp phụ cấp Kế toán trưởng, phụ trách kế toán trong các đơn vị kế toán thuộc lĩnh vực kế toán nhà nước	302
5 Công văn số 9765/BTC-VP ngày 03 tháng 8 năm 2005 của Bộ Tài chính về việc đính chính Thông tư liên tịch số 50/2005/TTLT-BTC-BNV ngày 15 tháng 06 năm 2005 của liên tịch Bộ Tài chính - Bộ Nội vụ	309

- 6 **Công văn số 4048/BTC-TCCB ngày 29 tháng 03 năm 2006** của Bộ Tài 310
chính Về việc tổ chức thực hiện Thông tư liên tịch số 50/2005/TTLT-BTC-
BNV ngày 15 tháng 06 năm 2005 của liên tịch Bộ Tài chính - Bộ Nội vụ
- 7 **Quyết định số 67/2004/QĐ-BTC ngày 13 tháng 08 năm 2004** của Bộ 319
trưởng Bộ Tài chính Về việc ban hành "Quy chế về tự kiểm tra tài chính, kế
toán tại các cơ quan, đơn vị có sử dụng kinh phí ngân sách nhà nước"
- 8 **Nghị định số 185/2004/NĐ-CP ngày 04 tháng 11 năm 2004** của Chính 325
phủ về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực kế toán
- 9 **Thông tư số 120/2004/TT-BTC ngày 15 tháng 12 năm 2004** của Bộ Tài 338
chính hướng dẫn thực hiện một số điều của Nghị định số 185/2004/NĐ-CP
ngày 04 tháng 11 năm 2004 của Chính phủ về Xử phạt vi phạm hành
chính trong lĩnh vực Kế toán
- 10 **Quyết định số 59/2004/QĐ-BTC ngày 09 tháng 7 năm 2004** của Bộ 354
trưởng Bộ tài chính Ban hành Quy chế thi tuyển và cấp Chứng chỉ kiểm
toán viên và Chứng chỉ hành nghề kế toán.
- 11 **Thông tư số 01/2007/TT-BTC ngày 02 tháng 01 năm 2007** của Bộ Tài 374
chính hướng dẫn xét duyệt, thẩm định và thông báo quyết toán năm đối
với các cơ quan hành chính, đơn vị sự nghiệp, tổ chức được ngân sách
nhà nước hỗ trợ và ngân sách các cấp